

JĘZYK POLSKI

Klasa ósma

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń:

- podaje wyróżniki gatunkowe: pamiętnika, sonetu, pieśni, epepei
- rozumie pojęcia: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokacja
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację
- określa funkcje neologizmu, eufemizmu, porównania, inwokacji w tekstach
- podaje przykłady neologizmów, eufemizmów
- zna pojęcie ironii
- rozpoznaje ironię w tekstach
- określa funkcje ironii w tekstach
- określa problematykę egzystencjalną w tekstach
- prezentuje swoje przemyślenia (refleksje) na temat problematyki egzystencjonalnej zawartej w utworach

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

2. Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- podaje wyróżniki rzeźby, fotografii
- interpretuje dzieła sztuki: rzeźbę, fotografię
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, felieton
- określa podstawowe cechy reportażu, wywiadu, felietonu.

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- zna narządy mowy
- wie, jak dochodzi do powstawania głosek ustnych i nosowych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, twardych i miękkich
- wyjaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych
- wyróżnia rodzaje upodobnień pod względem dźwięczności: udźwięcznienia, ubezdźwięcznienia
- wyróżnia rodzaje upodobnień w zależności od kierunku przebiegu upodobnienia: - upodobnienia postępowe, upodobnienia wsteczne
- wie, na czym polega zjawisko ubezdźwięcznienia w wygłosie
- podaje przykłady upodobnień fonetycznych
- rozumie rozbieżności między mową a pismem wynikające z upodobnień fonetycznych
- rozumie mechanizm uproszczeń grup spółgłoskowych podaje przykłady uproszczeń grup spółgłoskowych
- zna wyjątki akcentowe
- wie, na czym polega zestrój akcentowy
- podaje przykłady wyrazów bez samodzielnego akcentu
- stosuje w praktyce zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu
- wyjaśnia zjawisko akcentu zdaniowego

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

2. Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- rozpoznaje w tekstach terminy naukowe
- wie, czym są archaizmy
- podaje przykłady archaizmów
- wyjaśnia, na czym polega archaizacja języka

- wie, czym jest kolokwializm
- podaje przykłady kolokwializmów
- rozumie pojęcia: wyraz rodzimy, wyraz zapożyczony
- rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone
- podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych
- rozpoznaje nazwy osobowe
- używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk
- odróżnia i rozpoznaje nazwy miejscowe i nazwy osobowe od nazw miejscowych
- zna rodzaje nazw miejscowych
- używa poprawnych form gramatycznych nazw miejscowych i nazw mieszkańców
- zna i stosuje w praktyce sposoby wzbogacania słownictwa
- rozumie, czym jest treść i zakres znaczeniowy wyrazu
- określa treść i zakres znaczeniowy wyrazu
- rozumie pojęcie stylu
- rozpoznaje styl: potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

3. Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- wykorzystuje przy zapisie wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych
- wykorzystuje przy zapisie wiedzę o różnicach w pisowni spółgłosek twardych i miękkich
- wykorzystuje przy zapisie wiedzę o różnicach w pisowni spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Elementy retoryki

Uczeń:

- rozróżnia środki perswazji i manipulacji
- rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych określa funkcję środków perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych
- wie, na czym polega manipulacja językowa
- rozpoznaje manipulację językową
- przeciwstawia manipulacji językowej zasady etyki wypowiedzi

II. TWORZENIE WYPOWIEDZI

2. Mówienie i pisanie

Uczeń:

- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: podanie życiorys list - - motywacyjny, wywiad
- pisze i wygłasza przemówienia
- wie, na czym polega parafraza tekstu
- parafrazuje teksty

IV. SAMOKSZTAŁCENIE

Uczeń:

- szanuje prawa autorskie
- przestrzega praw autorskich
- uczestniczy w wykładach publicznych
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia
- rozwija umiejętność formułowania opinii.